Webinar

Klassificering af affald – nu i Miljøstyrelsen

25. juni 2025 – vi starter kl. 13.30

Sørg for at have din mikrofon slukket

Velkommen

Det praktiske

- Sluk din mikrofon
- Skriv spørgsmål i chatten undervejs
- Løbende opsamling på spørgsmål
- Webinaret optages ikke
- Slides lægges på www.mst.dk – under klassificering

- Klassificering@mst.dk

Dagens program

1. Baggrund og introduktion
2. Mød Miljøstyrelsens klassificeringsteam
3. Hvordan og hvornår skal der ansøges?
4. Tilgang og praksis ved klassificering
5. Status fra første halvår
6. Planer for fremtiden
7. Opsamling og afrunding

Klassificering af affald

August 2022
Opfølgende Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi

December 2024
Ny affaldsbekendtgørelse

Januar 2025
Miljøstyrelsens overtog klassificeringskompetencen

Formål

- At sikre ensartet praksis for klassificering
- Skabe lige konkurrence vilkår for virksomheder
- At genanvendeligt affald ikke forbrændes

Klassificering af affald

- Selvbetjeningsløsning til ansøgninger
- Postkasse til henvendelser: klassificering@mst.dk
- Ny hjemmeside: www.mst.dk/klassificering-af-affald
- Nyhedsbrev om klassificering

Klassificering af affald – lovgrundlag

Miljøstyrelsen klassificerer efter affaldsbekendtgørelsens kapitel 3, §§ 4-11

§ 4. Miljøstyrelsen træffer afgørelse, om et stof eller en genstand er affald

Stk. 2. Miljøstyrelsen træffer endvidere afgørelse, om affald er følgende:

1) Farligt affald

2) Affald egnet til materialenyttiggørelse, herunder affald egnet til forberedelse med henblik på genbrug, genanvendeligt affald eller affald egnet til anden endelig materialenyttiggørelse

3) Forbrændingsegnet affald

4) Deponeringsegnet affald

Klassificering af affald – lovgrundlag

Affaldsbekendtgørelsen

§ 5. Miljøstyrelsen træffer afgørelse om, at affald, der har gennemgået en genanvendelsesoperation eller en anden nyttiggørelsesoperation, anses for at være ophørt med at være affald, hvis følgende betingelser er opfyldt:

1) Stoffet eller genstanden skal anvendes til specifikke formål

2) Der findes et marked for eller en efterspørgsel efter et sådant stof eller en sådan genstand

3) Stoffet eller genstanden opfylder de tekniske krav til de specifikke formål og lever op til gældende lovgivning og normer vedrørende produkter

4) Anvendelsen af stoffet eller genstanden får ikke generelle negative indvirkninger på miljøet eller menneskers sundhed

Klassificering af affald – lovgrundlag

Affaldsbekendtgørelsen

§ 6. Miljøstyrelsen træffer afgørelse, om et skib skal klassificeres som affald. Miljøstyrelsen træffer samtidig afgørelse, om skibet tillige skal klassificeres som farligt affald

Samt §§7-11

Miljøstyrelsens klassificeringsteam

Hvordan skal der ansøges?

Afgørelse om klassificering starter med en ansøgning:

Selvbetjeningsløsning på www.mst.dk

- Affaldets oprindelse, egenskaber og sammensætning
- Kemiske analyser og andre test af affaldet
- Indhold af POP-stoffer og andre miljøfarlige stoffer
- Evt. oplysninger om mulig behandling/oparbejdning af affaldet
- Påtænkt anvendelse
- Krav hos modtageanlæg/slutanvender af affaldet
- **Billeder af affaldet**

Cliffhanger: Liggetid…

Hvornår skal der ansøges om klassificering?

- En virksomhed er uenig i kommunens vejledning om, hvordan affald kan klassificeres
- Ønske om klassificering ved kommunal behandling af en anmeldelse af bygge- og anlægsaffald, hvor der er tvivl eller uenighed i den foreslåede klassificering
- Ønske om klassificering af affald, der ikke tidligere er klassificeret
- Ønske om fornyet klassificering, da affald eller behandlingsmuligheder har ændret sig

Hvornår er det <u>ikke</u> nødvendigt at ansøge?

- Hvis der allerede foreligger en klassificeringsafgørelse for affaldet, og der ikke er sket ændringer, som kan give anledning til en ændret klassificering

- Hvis kommunen og virksomheden eller borgeren er enige om, hvordan affald håndteres, og at dette også er i overensstemmelse med Miljøstyrelsens praksis for klassificering

- Noget om eksport…

Miljøstyrelsens praksis for klassificering

Konkrete afgørelser på konkrete ansøgninger

1. Affald / ikke-affald
   - Definitionen på affald er det bærende element
   - Vurdering af om der er tale om et biprodukt

2. Farligt affald eller ikke-farligt affald

3. Klassificering af affald egnet til materialenyttiggørelse
   - Egnet til forberedelse til genbrug, genanvendelse eller anden endelig materialenyttiggørelse
   - Evt. sortering, oparbejdning eller anden forbehandling
   - De reelle anvendelsesmuligheder
   - Modtageres / anvenders krav til ”råstoffet”

Ikke egnet til materialenyttiggørelse → Forbrænding eller deponering

Proces for klassificering

- Ansøgning om klassificering modtages elektronisk via selvbetjeningsløsningen
- Tildeles en sagsbehandler
- Gennemgang af sagens oplysninger
- Evt. indhentning af supplerende oplysninger hos ansøger eller andre myndigheder
- Vurdering af sagen
- Evt. partshøring
- Evt. revurdering af sagen, hvis der fremkommer nye oplysninger
- Afgørelse
- Fremsendelse af afgørelse til ansøger

- Afgørelser efter affaldsbekendtgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. bekendtgørelsens § 72

- Senest 6 måneder fra modtagelsen af afgørelsen kan afgørelsen indbringes for domstolene - jf. miljøbeskyttelseslovens § 101

Eksempel på klassificeringsafgørelse

Afgørelse om klassificering

[redacted] har ansøgt om klassificering af murbrokker med malet tapet, som fremkommer ved nedrivning af en ejendom på [redacted]

Afgørelse

Miljøstyrelsen har truffet afgørelse om, at murbrokker med malet tapet fra [redacted] klassificeres som ikke farligt affald egnet til anden materialenyttiggørelse med EAK koden 17 01 02 Mursten.

Afgørelsen forudsætter, at tapetet frasorteres før, under eller efter nedbrydningen af murbrokkerne og inden materialenyttiggørelse.

Begrundelse

Det fremgår af ansøgningsmaterialet, at der er gennemført en kortlægning af miljøfremmede stoffer i ejendommen, [redacted] Murbrokker med malet tapet, der ønskes klassificeret, er repræsenteret i miljøkortlægningsrapporten ved prøve nr. 4. Der er udtaget én prøve af malingslaget på tapetet. Der er ved miljøkortlægningen ikke fundet grund til at analysere prøven for indhold af PCB, som potentielt vil kunne diffundere ind i murværket. På den baggrund vurderer Miljøstyrelsen at murværket under tapetet kan betragtes som uforurenet.

Miljøstyrelsen har ved klassificeringen endvidere lagt vægt på, at sorterede murbrokker er egnet til anden materialenyttiggørelse efter restproduktbekendtgørelsen kap. 5. Da det er muligt i den konkrete situation at opnå en fraktion af murbrokker, som er egnet til anden materialenyttiggørelse ved frasortering af tapet, er Miljøstyrelsens klassificering betinget af, at tapetet frasorteres, enten før, under eller efter nedbrydning af murbrokkerne og inden materialenyttiggørelse.

Skulle der fremkomme nye væsentlige oplysninger om affaldet, kan der træffes ny afgørelse om klassificering.

Sagsfremstilling

[redacted] har i forbindelse med en påtænkt nedrivning af en bygning på ejendommen [redacted] modtaget en anmeldelse af bygge- og anlægsaffald. Kommunen har ansøgt Miljøstyrelsen om klassificering af murbrokker med malet savsmuldstapet. Det fremgår af ansøgningen, at der er gennemført en miljøkortlægning af ejendommen.

Miljøkortlægningsrapporten er på forespørgsel fra Miljøstyrelsen efterfølgende fremsendt.

Der er ikke indhentet yderligere oplysninger i sagen.

Lovgrundlag

Miljøstyrelsen træffer efter § 4, stk. 1 i affaldsbekendtgørelsen afgørelse, om et stof eller en genstand er affald og træffer efter stk. 2 endvidere afgørelse, om affald er følgende:

- Farligt affald.
- Affald egnet til materialenyttiggørelse, herunder affald egnet til forberedelse med henblik på genbrug, genanvendeligt affald eller affald egnet til anden endelig materialenyttiggørelse.
- Forbrændingsegnet affald.
- Deponeringsegnet affald.

Link til affaldsbekendtgørelsen (bek. nr. 1749 af 30/12/2024):
https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2024/1749
Link til miljøbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 1093 af 11/10/2024):
https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2024/1093

Klagevejledning

Afgørelser efter affaldsbekendtgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. bekendtgørelsens § 72.

Erfaringer fra de første knap 6 måneder

Vi har modtaget

- Ca. 350 ansøgninger og henvendelser – ca. halvdelen besvaret eller under sagsbehandling

Meget forskelligartede ansøgninger og henvendelser

- Ølfustager – tandlægeslanger – patronhylstre – deponigas – svovlsyre – brandtomter – uniformer – byggeaffald – jord – spejderhytte – skibe - cigaretfiltre – forskellige typer af aske – osv.
- Mange ansøgninger om ”ikke-affald”, biprodukt og EoW – især på jord

Eksempel på guide om gipsaffald fra nedrivning eller renovering

Praksis for klassificering af gipsaffald fra renoveringer og nedrivninger

Formål
Denne guide beskriver de principper, som Miljøstyrelsen lægger til grund for klassificering af gipspladsaffald fra renoveringer og nedrivninger.

Afgrænsning
- Guiden omfatter almindelig gipsaffald (jf. affaldsbekendtgørelsens §67 stk 2 pkt. 7)
- Guiden omfatter **ikke** fibergipsplader (jf. affaldsbekendtgørelsens §67 stk 2 pkt. 6)

Anvendelsen af denne guide er betinget af, at gipspladeaffaldet sendes til forberedelse med henblik på genbrug eller til oparbejdning i et dedikeret gipsoparbejdningsanlæg med henblik på genanvendelse af gipskernen i pladerne.

Baggrund
Gips er et materiale, der er meget udbredt i byggeriet og som i mange tilfælde kan genbruges eller genanvendes. En ny gipsplade indeholder i dag op til 30% genanvendt gipspulver, og gipspladsproducenterne har udtalt, at andelen af genanvendt gips i nye gipsplader i fremtiden forventes at stige.

Gipsplader til genbrug og genanvendelse i nye byggevareprodukter
Gipsplader, der findes som del af systemvægge, kan normalt relativt enkelt demonteres hele ved at fjerne de lister, der holder dem. Herefter kan pladerne typisk genbruges. Gipsplader, der er skruet op på reglar og efterfølgende spartlet og malet, kan typisk ikke genbruges hele, men gipskernen i pladerne kan genanvendes til bl.a. produktion af nye plader. Det kræver dog, at pladerne behandles på et dedikeret behandlingsanlæg inden gipspulveret kan afsættes til en byggevareproducent.

Principper for klassificering af gipspladeaffald
Overordnet set tager Miljøstyrelsens praksis for klassificering af affald egnet til materialenyttiggørelse udgangspunkt i affaldets egnethed til henholdsvis forberedelse med henblik på genbrug, genanvendelse eller anden endelig materialenyttiggørelse, idet de reelle anvendelsesmuligheder er væsentlige for klassificeringen. Hvis affaldet undergår en sorterings-, oparbejdningsproces eller en anden proces forud for anvendelsen, inddrages dette også i vurderingerne. Modtagerens krav kan ligeledes indgå i klassificeringen.

Gipsplader er ofte i brugsfasen blevet malet en eller flere gange. Miljøproblematiske stoffer så som tungmetaller og visse POP stoffer har igennem tiden været - og bliver det fortsat - anvendt i maling.

Der er desuden risiko for, at pladerne vil være forurenet med flygtige stoffer fra sekundær og tertiær kilder.

Ved klassificering af gipspladeaffaldet vil der derfor blive lagt vægt på om det i en oparbejdningsproces er muligt af adskille de miljøproblematiske stoffer fra den genanvendelige del af gipsaffaldet. For gipspladeaffald, hvor maling på kartonoverfladen f.eks. indeholder Zn, vil Miljøstyrelsen lægge vægt på, at der ved oparbejdningen af gips til genanvendelse sker en fjernelse af maling og kartonlaget, hvorved der opnås et gipspulver, egnet til genanvendelse i nye gipsprodukter. Restproduktet fra oparbejdningsprocessen - indeholdende Zn vil herefter skulle klassificeres, som det foreligger efter oparbejdningsprocessen.

Miljøstyrelsen vil således ved en konkret afgørelse lægge vægt på at
- Forekomst af asbest (asbest kan forekomme i tilfælde, hvor fliser og kakler har været sat op med fliseklæb direkte på gipspladen). Klassificering af gipspladeaffaldet vil i dette tilfælde bero på sikker håndtering og bortskaffelse af asbestaffald.
- Ikke flygtige stoffer, så som tungmetaller, vil som udgangspunkt ikke trænge ind i gipskernen, hvorfor stofferne vil blive frasorteret i oparbejdningsprocessen og ende op i en restfraktion. Gipspladeaffald fra nedrivning og renovering forurenet med ikke flygtige stoffer i malingslaget op til koncentrationsgrænserne for farligt affald vil som udgangspunkt kunne klassificeres til anden materialenyttiggørelse under forudsætning af, at gipspladerne enten forberedes med henblik på genbrug eller at affaldet gennemgår en oparbejdningsproces mhp. genanvendelse af gipspulveret alene.
- Flygtige metaller og organiske stoffer som f.eks. PCB vil ved tilstrækkelige høje koncentrationer kunne trænge igennem kartonen og ind i den øverste del af gipskernen. Klassificeringen af gipsplader fra nedrivning og renovering sker for disse stoffer på baggrund af indholdet i malingslaget med mindre det med prøver af både indhold i malingslag og de øverste 2 mm af gipskernen kan dokumenteres, at der ikke er sket gennemtrængning af stofferne.

Gipsplader, som er vandskadet, brandskadet eller på anden måde bærer præg af at være skadet vurderes typisk ikke at være egnet til anden materialenyttiggørelse. Tilsvarende må gipspladerne ikke have tegn på at være angrebet af skimmelsvamp eller på anden måde misfarvet.

Planerne for fremtiden

Vi vil blandt andet:

- offentliggøre (flere) relevante afgørelser
- offentliggøre praksis for klassificering i (flere) guides
- afholde webinarer om relevante/aktuelle emner

- Optimere sagsgange – bl.a. for eksportsager
- Se på håndtering End-of-Waste-ansøgninger

mst.dk/klassificering-af-affald

Klassificering af affald er første skridt i at sikre, at affald håndteres korrekt. Når noget klassificeres, betyder det, at vi afgør, om et stof eller en genstand overhovedet er affald og i så fald, hvilken type affald der er tale om. Vi ser bl.a. på, om affaldet er:

- farligt affald
- egnet til materialenyttiggørelse, herunder om affaldet er egnet til forberedelse med henblik på genbrug, genanvendeligt eller egnet til anden endelig materialenyttiggørelse
- forbrændingsegnet
- deponeringsegnet

Se den gældende bekendtgørelse om affald.

Miljøstyrelsen klassificerer i overensstemmelse med affaldshierarkiet. Affald klassificeres derfor kun som forbrændingsegnet eller deponeringsegnet, hvis det ikke er egnet til materialenyttiggørelse.

+ Ansøg om klassificering
+ Miljøstyrelsens klassificeringspraksis
+ Hvornår skal du søge om klassificering?
+ Hvordan træffer Miljøstyrelsen afgørelse?
+ Webinarer om klassificering